

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. ALİ FUAT BAŞGİL

FARAZİ DAVA YARIŞMASI OLAYI

Tacir Ahmet'in, İstanbul'da medikal ürün satan bir iş yeri bulunmaktadır. Ahmet, ticari işletmesi için Ekrem ve Burak'ı noterden verdiği bir yetki belgesiyle ticari temsilci olarak atamış, birlikte hareket etmeleri şartını da getirmiştir. Atama işlemi ticaret siciline tescil ve ilan edilmesine rağmen, birlikte temsil kaydıyla getirilen sınırlama yapılan ilanda gösterilmemiştir.

Ahmet, işletmesi için çeşitli tıbbi cihazlar almak amacıyla ticari işletme merkezi İstanbul'da bulunan tacir Burhan ile anlaşmıştır. Taraflar arasındaki yazılı sözleşmeye göre Ahmet, Burhan'dan X markalı 5 adet tıbbi cihaz alacak ve her biri için 1000 Euro'yu, en geç 2018 Şubat sonuna kadar ödeyecektir. Ahmet, Burhan'a vade tarihinde isteyebileceği toplam tutarı içeren lehtarını Burhan olan bir de bono düzenlemiştir. Bunun üzerine borçlanılan tutar karşılığında Bononun meblağ kısmına "5000 Euro veya karşılığı TL", yazılmış, düzenleme yeri ve tarihi olarak ise "Taksim 30.10.2017" ibaresini eklenmiştir. 30.03.2018 vadeli bu bono, "% 10 temerrüt faizi işler" kaydı düşüldükten ve diğer kısımları da doldurulduktan sonra, senedi vekâleten şerhiyle önce Ekrem imzalamış ve ertesi gün senedi imzalaması için Burak'a götürmüştü, Burak, sağ elinde bulunan kısmi felç nedeniyle bonodaki imzasını kollarının yardımıyla atmıştır. Ahmet'in ticari işletmesinde muhasebeci olan Davut da, Ahmet lehine aval verdikten sonra senet Burhan'a teslim edilmiştir.

Ahmet'in isteği üzerine haricen hazırlanan yazılı sözleşmeye bononun üçüncü kişilere devrini önlemeye yönelik olarak şu hüküm konulmuştur:

"Bu senet Ahmet (veya avalist Davut'a) ibrazında ödenecek olup, üçüncü kişilere devredilemeyecektir. Burhan hükme rağmen bu senetleri başka üçüncü kişilere ciro ettiği takdirde senet bedelinin % 30'u kadar cezai şart ödemeyi kabul eder." Söz konusu sözleşme Ekrem ve Burhan tarafından imzalanmıştır.

Ahmet, ticari işletmesine ait internet sitesinde, X markalı ürünleri sattığını ilan etmiş, söz konusu ilanda X markasının basılı olduğu karton kutuları gösterilmiştir. Bu aşamada farklı marka ürünlerin siparişini dahi, güvenilir marka olan X markasının basılı olduğu karton kutuları ile gönderilmiştir.

15 Aralık 2017'te cihazlarla birlikte gönderilen faturada fiyatların sözleşmede belirlenenlerden yüksek olduğunu ve geç ödemeler nedeniyle ayrıca % 18 vade farkı talep edildiğini gören Ahmet, 23 Aralık 2017 günü Burhan'a bir faks çekerek, hem gönderilen faturadaki fiyatları ve vade farkı kaydını kabul etmediğini hem de o tarihte teslim edilen cihazlardan birinin hiç çalışmaması, 2 tanesinin ise sürekli arıza vermesi gerekçesiyle sözleşmeyi feshettiğini ve bononun iade edilmesi gerektiğini bildirmiştir.

Burhan, bu itirazı dikkate almamış ve herhangi bir cevap vermemiştir.

Burhan, devir yasağına rağmen vadesi gelen bonoyu tahsil etmesi amacıyla senedin arkasına yalnızca "Ödeyiniz. İmza Burhan" yazarak ABC bankasına devretmiştir.

ABC bankası, senedin meblağ kısmındaki "veya karşılığı TL" ibaresini silmiş ve Ahmet'e bir ihbarname göndererek ödeme yapmasını istemiştir. Ahmet, söz konusu ihbarnameye gereken cevabın verilmesi için Ekrem'i bankaya göndermiştir. 28.03.2018 gününde ilgili şubeye giden ticari temsilci Ekrem;

- Burhan ile aralarında yaptıkları devir yasağı anlaşmasına rağmen senedin devredildiğini ve bunun neticesinde sözleşmede kararlaştırılan oranda cezai şartta hak kazandıklarını,
- Ayrıca alınan cihazlardan birinin hiç çalışmadığını, 2 tanesinin ise sürekli arıza vermesi ve bu nedenle sözleşmeyi feshettiklerini,
- Söz konusu cezai şart miktarının ödenmesini ve bononun iade edilmesini, bu şartlar yerine getirilene kadar cihazlar üzerinde hapis haklarını kullandıklarını,
- bu talebin Burhan'a iletmesini ve cevap beklediklerini belirtmiştir.

Söz konusu talepleri bir maille Burhan'a ileten ABC bankası, sürelerin kısalığı nedeniyle yurtdışında olan Burhan'dan cevap gelmesini beklemeden bonoyu protesto çekilmek üzere Beyoğlu 13. Noterliğine göndermiş, noter ise 02.04.2018 tarihinde Ahmet'e değil, yanlışlıkla senedin avalisti D'ye protesto göndermiştir. ABC bankası daha sonra Ahmet'in ticaret unvanını, somut durumu ele alarak TC Merkez Bankasına bildirmiştir.

Derhal ABC bankasına giden Ahmet, kendisine talebi hakkında herhangi bir cevap verilmediğini, bu taleplerin ABC bankası tarafından derhal reddedilmediği için aralarında ödeme müddetinin zımnen uzatıldığını (temdit), ayrıca kendi adına çekilen bir protesto mevcut olmamasına rağmen adının TC Merkez Bankasına bildirildiğini ve bunun neticesinde ticari itibarının zedelendiğini ileri sürmüştür.

Ticari defterlerin tutulmasında hassas olan Ahmet, somut satış sözleşmesi ve sonrası ile ilgili her işlemi defterlerine kaydetmiş, fakat Burhan, yalnızca Ahmet'le aralarında yapılan satış sözleşmesi kapsamında "teminat amacıyla" bono alındığını ve 15 Aralık 2017 tarihinde 5 adet tıbbi cihaz ve fatura gönderildiğini kaydetmiştir.

1. Ahmet'in vekili olarak, Burhan'a ve ABC Bankasına karşı açılacak menfi tespit dava dilekçesini hazırlayınız
2. Burhan'ın ve/veya ABC Bankasının vekili olarak, Ahmet'in menfi tespit davasında cevap dilekçesini hazırlayınız.